

TBMM
YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 1565

Tarih : 13-08-2023

3430

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Keziban KONUKCU KOK

İstanbul Milletvekili

Anayasa'nın 62. Maddesi yabancı ülkelerde çalışan Türkiyeli vatandaşların sosyal güvenliklerinin sağlanması konusunda devletin pozitif yükümlülüğünün bulunduğu işaret etmektedir. İş hukuku düzenlemesinde de kamu düzeni ve işçinin korunması ilkesi bulunmaktadır. Sosyal devlet ilkesi gereği de görevi işçiyi korumak olan devlet 21 yıllık AKP iktidarının işverenden yana sürdürmüş olduğu politikaları ile, işçi alacaklarının tahsilini kolaylaştıracak imkanları tanımak, meslek hastalıkları ile iş cinayetleri kapsamında sorumluluk üstlenmek yerine işverenlerin işçilerin haklarını gasp etmelerine, ücretlerini vermeden çalıştırılmalarına ya da kıdemlerini vermeden işten çıkarılmalarına göz yummaktadır.

Nitekim bugüne kadar aldığı kamu ihalelerinin bedeli 243 milyar 909 milyon 543 bin lirayı bulan ve TOGG'un Bursa'da inşa edilmekte olan fabrikasının şantiyesinde yüklenici Yapı Merkezi firmasının taşeronu Anel Elektrik ve Sinay Enerji bünyesinde çalışan işçilerin 2 aylık maaşları ödenmemesi üzerine eyleme başlayan işçilerin grevi ile de gündemde yer alan Türkiye merkezli inşaat şirketi Yapı Merkezi'nin, Tanzanya Darüsselam-Morogoro Demiryolu Projesinde çalışan ve 600'ü işten atılan yaklaşık 2 bin Türkiyeli işçi, yedi aydır alamadıkları maaşları ve hak ettikleri tazminatları alabilmek için seslerini duyurmak adına 5 Ağustos'ta başlattıkları grevlerine Tanzanya'da ve Türkiye'de devam etmektedirler.

Öte yandan, toplamda 1224 Km.lik hattın inşaatında çalışan Türkiyeli işçilerin maaşlarının yatmamasına rağmen aynı inşaatta çalışan Tanzanyalı işçilerin maaşlarının yattığı, Türkiyeli işçilerin en son maaşlarının Ocak ayında yatırıldığı, işverenin ülkenin ekonomik durumunu ve Tanzanya'da seçim dolayısı ile ödemelerin geciktiği gerekçe göstererek gecikme yaşandığını ileri sürdüğü, işçilerin şirketi aradıklarında ise mahkemeye verin yanıtını aldıkları basın aracılığı ile kamuoyunda yer almıştır.

Yapı Merkezi adlı şirketin Tanzanya'daki şantiyesinde günlerdir DİSK/Dev Yapı-İş öncülüğünde eylem yapılırken 15 Ağustosta firmanın Üsküdar'daki genel merkezi önünde yapılan basın açıklamasında; 2 bin işçinin 7 aydır ücretlerinin gasp edildiği belirtilirken verilen sözlerin de tutulmadığı , aylardır maaş ödemeyen şirketin, işçilerin iş bırakıp eylemler yapması üzerine sus payı olarak cüzi bir ödeme yaptığı, maaş gecikmelerine dayanamayıp Nisan ayında anlaşma sağlayarak evlerine dönen işçilerin de halen ödemelerinin yapılmadığı, işçilerin haklarını almak için mahkemeye yaptığı başvurulara da şirketin itirazlar yaparak süreci uzatmaya çalıştığı belirlenmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Yapı Merkezi Firması'na bağlı olarak Tanzanya'da çalışan ve 7 aydır hak ettikleri ücretlerini ve tazminat haklarını alamadıkları için 14 gündür eylemde olan işçiler Bakanlığınız bilginiz dahilinde midir?
- 2- Bakanlığınız onayı ile Tanzanya'ya çalışmaya giden işçilerin haklarını korumak bakanlığınız görevleri arasında değil midir?
- 3- Yapı Merkezi Firması'na bağlı olarak Tanzanya'da çalışan ve 600'ü işten atılan yaklaşık 2000 kişiye yakın işçinin kanundan doğan haklarını açıkça ihlal eden hak ve hukuk dışı uygulamalar karşısında Bakanlığınızca herhangi bir girişimde bulunulacak mıdır?
- 4- Yapı Merkezi Firmasınca hakları gasp edilen işçilere yönelik olarak DİSK/DEV YAPI İŞ tarafından bakanlığınıza yapılan başvuru bilginiz dahilinde midir? Bilginiz dahilinde ise başvuruya herhangi bir cevap verilmemesinin gerekçesi nedir?
- 5- Ücretlerini, tazminatlarını alamayan ve 600'ü işten atılan 2000'e yakın Yapı Merkezi işçinin durumları hakkında Dışişleri Bakanlığı ile bir görüşmeniz olmuş mudur?
- 6- Yapı Merkezi Firması'na bağlı olarak Tanzanya'da çalışan ve işten atılan işçilerin maaş ve tazminat alacakları toplamda ne kadardır?

- 7- Türkiyeli 2000'e yakın işçinin ücretleri 7 aydır gasp edilirken aynı firmada çalışan Tanzanyalı işçilerin ücretlerinin ödendiği iddiaları araştırılmış mıdır? Araştırıldı ise yapılan ayrımcılığa yönelik olarak firma hakkında başlatılan herhangi bir idari yaptırım olmuş mudur?
- 8- İşçilerin maaşlarını, tazminatlarını ödemeyip ekonomik krizi ya da seçimleri gerekçe gösteren Yapı Merkezi Firması'na yönelik açılan davalarda bakanlığınız müdahil olmakta mıdır?
- 9- İşçilerin İş Kanunundan doğan alacakları ile ilgili uğradıkları mağduriyetleri gidermek adına Bakanlığınızca bir girişimde bulunulacak mıdır?
- 10- Yapı Merkezi firmasına yönelik olarak İş Kanunu çerçevesinde çalıştırdıkları işçilerin ücretlerini ve tazminatlarını ödememesi nedeniyle idari para cezası uygulaması başlatılmış mıdır?
- 11- İşçilerin haklarını gasp eden Yapı Merkezi firmasının kamu ihalelerine girmesinin yasaklanmasına yönelik bir girişimde bulunulması düşünülmekte midir?